

ART BONSAI

Zeszyty edukacyjne
do audycji słowno-muzycznych:

MUZYCZNA RODZINKA PAŃSTWA CIEKAWSKICH

ROK SZKOLNY 2015/2016

Zeszyt 4

Streszczenie audycji **GÓRALSKIE ŚWIĘTOWANIE** – gdzie tradycja nas zachwyca?

Pan Lupa* wraca do Zaczarowanego Lasu z nart. Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia bohater ma mnóstwo do zrobienia, ponieważ zdecydował się pomóc św. Mikołajowi i Elfom w pakowaniu i rozdawaniu prezentów. Elfy, mieszkańcy Zaczarowanego Lasu miały mu służyć pomocą. Te jednak oznajmiają Panu Lupie w liście, że mają dość ciężkiej pracy i wyjeżdżają na wakacje. Lupa zostaje więc ze wszystkimi obowiązkami całkiem sam. Postanawia poprosić o pomoc górali, których poznał podczas swego wyjazdu w góry. Górale decydują się pomóc bohaterowi. Zanim jednak spakują prezenty, postanawiają przypomnieć mu o prawdziwej idei świąt, o której Lupa całkiem zapomniał. Najpierw opowiadają mu o tradycyjnym stroju regionalnym i grają mu podhalańskie kolędy i pastorałki. Następnie przypominają Panu Lupie genezę Świąt Bożego Narodzenia oraz opowiadają o wigilijnych tradycjach. Zauważają, że Pan Lupa bez przerwy mówi tylko o prezentach, stąd też każą mu zdecydować, czy chce być zbrojnikiem i mieć czarną duszę, czy woli zostać bohaterem. Lupa wykonuje zadania zlecone mu przez górali i ostatecznie decyduje się być dobrym człowiekiem. Postanawia pomóc góralom i chodzić z nimi po kolędzie w przebraniu Tura. Kiedy wypełni wszystkie obowiązki ci pomogą mu w pakowaniu prezentów. Górale składają noworoczne życzenia i ze śpiewem na ustach idą, wraz z Panem Lupą, kolędować po świecie.

*Na wybranych spektaklach w główną rolę wciela się Pan Ciekawski.

Zagadnienia pozamuzyczne-programowe:

- poznanie tradycji związanych z Bożym Narodzeniem,
- poznanie historii Świąt Bożego Narodzenia oraz tradycji kolędowania,
- zapoznanie się z tradycyjnym strojem góralskim,
- propagowanie modelu dobrego zachowania,
- uczenie dzieci odpowiedzialności za swoje czyny.

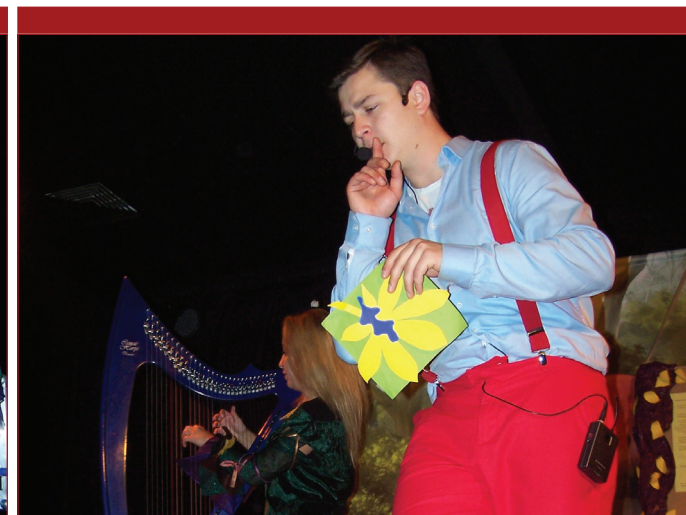
Zagadnienia muzyczne:

- kontynuowanie i utrwalenie podstaw muzycznego ABC,
- poznanie oraz wspólne wykonywanie tradycyjnych kolęd i pastorałek,
- bezpośrednie zapoznanie się z instrumentami – skrzypcami oraz basami,
- akompaniowanie podczas wykonywania utworów muzycznych,
- utrwalanie gamy,
- zapoznanie dzieci z tradycyjnym składem kapeli góralskiej.

Fotorelacja z audycji

Kącik instrumentów

Skrzypce – instrument strunowy należący do grupy instrumentów smyczkowych. Główne elementy skrzypiec to pudło rezonansowe z dwoma otworami w kształcie litery f, gryf, podstrunnica oraz komora kołkowa z główką w kształcie ślimaka. Wewnątrz pudła rezonansowego znajduje się mały drewniany kołek zwany duszą. Skrzypce posiadają cztery struny podparte na podstawku, zwanym także mostkiem. Skrzypek opiera instrument na lewym ramieniu i przytrzymuje go głową położoną na podbródku. W prawej ręce trzyma smyczek – drewniany, sprężysty pręt, na który naciąga się włosie wykonane z końskiego ogona. Pierwsze skrzypce pochodziły prawdopodobnie z XI w. i znaleziono je na ziemiach polskich. Nazwa skrzypiec funkcjonuje jednak dopiero od XVI w. i użyto jej po raz pierwszy we Włoszech.

Basy – nazywane również basetlą lub basetnią. Polski ludowy instrument smyczkowy, o dość niskiej skali. Gra się na nim przy pomocy smyczka wykonanego z drewna oraz końskiego włosia. Instrument ten posiada od dwóch do czterech strun. Kształtem przypomina wiolonczelę. Zwykle jest wielkości pośredniej między wiolonczelą a kontrabasem. Muzyk gra na bastele jedną ręką trzymając w powietrzu instrument, drugą zaś przesuwając smyczkiem po jego strunach. W dawnych czasach basetla była popularnym instrumentem w wielu regionach Polski, dziś gra się na niej dość rzadko. Wchodziła w skład kapeli ludowej wraz ze skrzypcami i małym bębenkiem. W latach 20. XX wieku basetla została wyparta z małych orkiestr ulicznych przez harmonię i akordeon. Do dziś obecna w kapelach góralskich, jako jeden z tradycyjnych instrumentów.

